

Архитектура I

Кристиян Стоименов

1 ноември 2023 г.

ТУЕС,
ПВМКС

Ядро

Какво е архитектура?

Какво е архитектура?

Зависи :/

Какво е архитектура?

Зависи :/

- ISA (*instruction set architecture*);
- Микроархитектура
- Хардуер

Какво е архитектура?

Зависи :/

- ISA (*instruction set architecture*);
- Микроархитектура
- Хардуер

Обикновено някое от тях.

ISA

- Предназначение/клас (*class of ISA*) - *general purpose*
най-вероятно; *register-memory & load-store*;

ISA

- Предназначение/клас (*class of ISA*) - *general purpose* най-вероятно; *register-memory & load-store*;
- Достъп до паметта - дали се допускат *unaligned* достъпи;

ISA

- Предназначение/клас (*class of ISA*) - *general purpose* най-вероятно; *register-memory & load-store*;
- Достъп до паметта - дали се допускат *unaligned* достъпи;
- Режими на адресиране;

ISA

- Предназначение/клас (*class of ISA*) - *general purpose* най-вероятно; *register-memory & load-store*;
- Достъп до паметта - дали се допускат *unaligned* достъпи;
- Режими на адресиране;
- Операции и операнди;

ISA

- Предназначение/клас (*class of ISA*) - *general purpose* най-вероятно; *register-memory & load-store*;
- Достъп до паметта - дали се допускат *unaligned* достъпи;
- Режими на адресиране;
- Операции и операнди;
- и т.н.

Микроархитектура

Обаче, AMD Operton и Intel Core i7 имплементират едно и също ISA (80x86), а са различни архитектури.

Микроархитектура

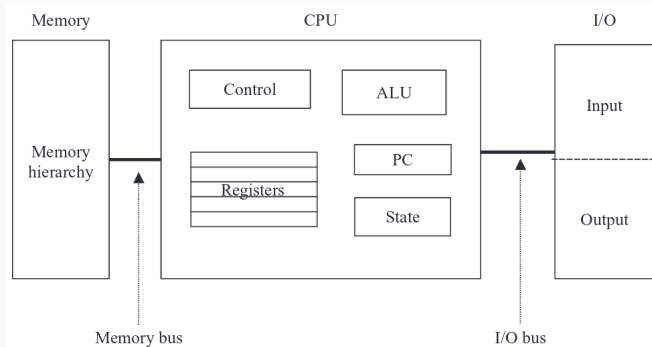
Обаче, AMD Opteron и Intel Core i7 имплементират едно и също ISA (80x86), а са различни архитектури. Това е поради разлики в микроархитектурата - т.е начина, по който е имплементиран ISA. Някои по-интересни аспекти (сред много други) са например

Микроархитектура

Обаче, AMD Opteron и Intel Core i7 имплементират едно и също ISA (80x86), а са различни архитектури. Това е поради разлики в микроархитектурата - т.е начина, по който е имплементиран ISA. Някои по-интересни аспекти (сред много други) са например

- Кешове;
- Out-of-order изпълнение;
- Преименуване на регистри.

Общ модел i

Общ модел

Фундаменталните компоненти са:

- Процесор

Общ модел

Фундаменталните компоненти са:

- Процесор, съдържащ АЛУ, регистри, контролен блок и т.н;

Общ модел

Фундаменталните компоненти са:

- Процесор, съдържащ АЛУ, регистри, контролен блок и т.н;
- Памет

Общ модел

Фундаменталните компоненти са:

- Процесор, съдържащ АЛУ, регистри, контролен блок и т.н;
- Памет, съхраняваща самите програми и данни, необходими им;

Общ модел

Фундаменталните компоненти са:

- Процесор, съдържащ АЛУ, регистри, контролен блок и т.н;
- Памет, съхраняваща самите програми и данни, необходими им;
- Вход/изход

Общ модел

Фундаменталните компоненти са:

- Процесор, съдържащ АЛУ, регистри, контролен блок и т.н;
- Памет, съхраняваща самите програми и данни, необходими им;
- Вход/изход, служещи за комуникация с външния свят.

Изпълнение на една инструкция ¹:

1. Извличане (*fetch*);
2. Декодиране (*decode*);
3. Изпълнение (*execute*);

---

¹Това описани е доста общо и до голяма степен неточно. За повече информация виж *pipelining*.

Пример с эмулятор

```
0x8000 lda # 0x0 ; Imm
0x8002 sta 0xe0 ; Zp0
0x8004 lda # 0x1 ; Imm
0x8006 sta 0xe8 ; Zp0
0x8008 ldx # 0x0 ; Imm
0x800a lda 0xe8 ; Zp0
0x800c sta 0x110, X ; Abx
0x800f sta 0xf0 ; Zp0
0x8011 adc 0xe0 ; Zp0
0x8013 sta 0xe8 ; Zp0
0x8015 lda 0xf0 ; Zp0
0x8017 sta 0xe0 ; Zp0
0x8019 inx ; Imp
0x801a cpx # 0xa ; Imm
0x801c bmi 0xec ; Rel
0x801e rts ; Imp
0x801f brk ; Imp
```

A = 0xFF	SP = 0xFD
X = 0xEE	PC = 0x8000
Y = 0xDD	PS = 0x24

CPU Monitor

Chapter 6. AVR CPU Core

Прекъсвания i

- Комуникационен механизъм, алтернатива на *polling*;
- Дейността се поддържа от (A)PIC;
- Bird's eye view - процесорът паузира и изпълнява нещо кратичко;
- *Level-triggered* и *edge-triggered*;
- Избира се най-високо приоритетното прекъсване;
- Започва изпълнение на *interrupt handler* на следващата инструкция.

Прекъсвания ii

Някои основни видове прекъсвания (при Atmel 328P):

- Външни (*external*);
- При промяна на състоянието (*pin change*);
- Свързани с таймерите (*timer overflow/compare match*);
- Свързани с интерфейсите (*SPI transfer complete; USART complete*);
- Други (*ADC complete; EE Ready*).

Как “възникват” прекъсванията?

- Общ процес е описан на [стр. 15](#).
- Какво е *interrupt vector*? [стр. 50](#)

Chapter 11. Interrupts

Chapter 11. Interrupts

&

Chapter 12. External Interrupts

Как използваме външните прекъсвания?

- Четем [Register Description, стр. 54](#)

Как използваме външните прекъсвания?

- Четем [Register Description, стр. 54](#)
- EICRA, EIMSK & EIFR;

Как използваме външните прекъсвания?

- Четем [Register Description, стр. 54](#)
- EICRA, EIMSK & EIFR;

Пример

Да закачим бутон с прекъсване, конфигурирано чрез регистри, който да променя състоянието на вградения светодиод.

[решение](#)

Как работи `attachInterrupt()`?

Как работи `attachInterrupt()`?

```
$ git clone  
git@github.com:arduino/ArduinoCore-avr.git  
$ git grep attachInterrupt
```

Как работи `attachInterrupt()`?

```
$ git clone  
git@github.com:arduino/ArduinoCore-avr.git  
$ git grep attachInterrupt
```

Бонус задача.

Как използваме прекъсвания при промяна в състоянието?

- Четем [Register Description, стр. 56](#)

Как използваме прекъсвания при промяна в състоянието?

- Четем [Register Description, стр. 56](#)
- PCICR, PCIFR & PSMSK_x;

Как използваме прекъсвания при промяна в състоянието?

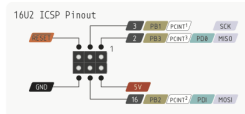
- Четем [Register Description, стр. 56](#)
- PCICR, PCIFR & PSMSKx;

Пример

Да закачим бутон с прекъсване, конфигурирано чрез регистри, който да променя състоянието на вградения светодиод.

[решение](#)

Литература

- **"Atmel328P Datasheets"**. URL: https://gitlab.com/tues-embedded/vmks/-/blob/master/DatasheetsAtmel-7810-Automotive-Microcontrollers-ATmega328P_Datasheet.pdf?ref_type=heads/ (дата на посещ. 28.09.2023)
- Jean Loup-Baer. **"Microprocessor architecture"**. 2010
- "Joch L. Henessy и David A. Peterson". **"Computer Architecture"**. 2019